

7/12746

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/800/1692
Konu : Yazılı soru önergesi

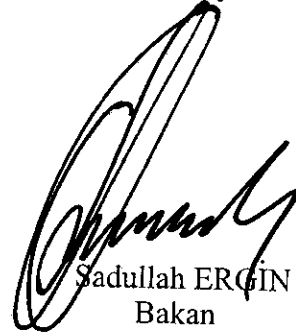
31/03/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 08/02/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-19419 sayılı yazı,
b) 24/02/2010 tarihli ve 451/989 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/12146 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/799/1691
Konu : Yazılı Soru önergesi

31. / 03 / 2010

Sayın Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/12146 Esas Nolu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "Hükümlülerin gruplandırılması" kenar başlıklı 24 üncü maddesinde,

"(1) Hükümlüler;

- a) İlk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler,
 - b) Aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler,
 - c) Tehlike hâli taşıyanlar,
 - d) Terör suçluları,
 - e) Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular,
- Gibi gruplara ayrılırlar.

(2) Hükümlüler ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılırlar.";

2- "Disiplin cezalarının niteliği ve uygulama koşulları" kenar başlıklı 37 nci maddesinde,

"(1) Hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, tüzük, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır.

(2) Suç oluşturan eylemlerden dolayı açılan kamu davası, disiplin soruşturması yapılmasını ve cezanın uygulanmasını engellemez.";

3- "Disiplin cezaları ve tedbirleri" kenar başlıklı 38 inci maddesinde,

"(1) Çocuklar haricindeki hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre şunlardır:

- a) Kınama.
- b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma.
- c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma.
- d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama.
- e) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma.
- f) Hücreye koyma.

(2) Toplu, bedensel, zalimane, insanlık dışı veya küçültücü cezalar disiplin cezası olarak uygulanamaz.";

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

4- "Kınama" kenar başlıklı 39 uncu maddesinde,

"(1) Kınama cezası, hükümlüye eyleminin kötü niteliğinin ve uygunsuzluğunun açıklanması ve tekrarı durumunda doğuracağı sonuçlara dikkatinin çekilmesidir.

(2) Kınama cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- a) Mektuplarda tehdit, hakaret ve sövme gibi çirkin ifadeler kullanmak.
- b) Hükümlü ve tutuklulara karşı edep ve nezakete aykırı şekilde konuşmak veya davranışlarda bulunmak.
- c) İdareden habersiz mektup göndermek.
- d) Görevlilere hediye vermek veya buna kalkışmak.
- e) Görevlilere herhangi bir taahhütte bulunmak.
- f) İdarece belirtilen miktardan fazla para bulundurmak.
- g) Hükümlü kimliğini yanında bulundurmamak.
- h) Yatma plânına uymamak.
- ı) Ceza infaz kurumlarının duvarlarına yazı yazmak, resim yapmak veya afiş yapıştırmak.
- j) İdarece verilen eşya ve benzeri şeyleri kötü kullanmak.
- k) Kişisel temizliğe veya çevre temizliğine dikkat etmemek.
- l) İdarece alınan sağlık önlemlerine uymamak.
- m) Kurumda gereksiz gürültü yapmak.";

5- "Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma" kenar başlıklı 40 ıncı maddesinde,

"(1) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar süreyle kurumun kültürel ve spor etkinliklerine katılmaktan yoksun bırakılmasıdır.

(2) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- a) İdarenin izni olmaksızın yasak yerlere girmek.
- b) Eğitim yerini terk etmek.
- c) Eğitimi savsaklamak.
- d) Olumsuz davranışa yönelik gruplaşmaya neden olmak veya bu amaca yönelik gruba katılmak.
- e) Kurum görevlilerine karşı uygunsuz söz sarf etmek veya davranışta bulunmak.
- f) Çıkar sağlamak amacıyla hükümlülere veya kurum görevlilerine eşya vermek veya satmak.
- g) Açlık grevi yapmak.";

6- "Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma" kenar başlıklı 41 inci maddesinde,

"(1) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası, hükümlünün kurum yönetiminde ücret karşılığı çalıştığı işten bir aydan üç aya kadar yoksun bırakılmasıdır.

(2) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- a) İş elbisesini giymemek.
- b) İş yerini izinsiz terk etmek.
- c) İş yerindeki çalışma yönergelerine uymamak.
- d) İşte gerekli özeni göstermemek veya işin gereği olan özeni göstermemek.
- e) Başkalarının ciddiyle çalışmalarını engellemek.
- f) İşte kullanılan aletleri ve gereçleri kasten bozmak.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

g) İş yerini veya çalışanları dikkatsiz ve tedbirsiz davranışlarıyla tehlikeye düşürmek veya bunlara ağır zarar vermek.

h) İş kasten kötü yapmak veya gerektiği hâlde çalışmamak.";

7- "Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama" kenar başlıklı 42 nci maddesinde,

"(1) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar mektup, faks ve telgraf almak ve yollamaktan, televizyon izlemekten, radyo dinlemekten, telefon etmekten ve diğer iletişim araçlarından yararlanmaktan tamamen veya kısmen yoksun bırakılmasıdır.

(2) Bu cezayı gerektiren eylemler şunlardır:

a) Protesto amacıyla idarece verilen yemeği topluca almama eylemine katılmak.

b) Kurum işyurdu yönetim kurulunca uygun görülen işte çalışmamak.

c) Herhangi bir şeyi protesto amacıyla veya idareye karşı toplu olarak sessiz direnişte bulunmak.

d) Odalarda, eklentilerinde ve diğer alanlarda ilâç ve gıda maddesi stoku yapmak.

e) Gereksiz olarak marş söylemek veya slogan atmak.

(3) Hükümlüye gelen mektup, faks ve telgraflar, disiplin cezasının infazından sonra kendisine verilir. Aynı türden olsa bile sonraki disiplin cezasının infazına bu işlem yapılmadan başlanamaz.

(4) Anne, baba, eş, çocuk ve kardeşlerin ölüm veya ağır hastalıkları ile doğal afet hâllerinde yapılması gereken haberleşmeler ve avukat ile ilişkilerde bu madde hükmü uygulanmaz.";

8- "Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma" kenar başlıklı 43 üncü maddesinde,

"(1) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar ziyaretçi görüşüne çıkarılmamasıdır.

(2) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

a) Sayım yapılmasına karşı çıkmak.

b) Aramaya karşı çıkmak.

c) Sevke, nakle veya bunlarla ilgili olarak alınacak tedbirlere karşı çıkmak.

d) Kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek biçimde söz söylemek veya davranışta bulunmak.

e) Hükümlülerin haberleşmelerini, ziyaretçileriyle görüşmelerini, iyileştirme ve eğitim programları çerçevesinde eğitim ve spor, meslek kazandırma ve işyurdu çalışmaları ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılmalarını, kurum hekimince muayene ve tedavi edilmelerini, avukat tayin etmelerini, mahkemelere veya Cumhuriyet Başsavcılıklarına gitmelerini, kurum görevlileri ile görüşmelerini, salıverilenlerin kurum dışına çıkmalarını her ne suretle olursa olsun engellemek, hükümlü ve tutukluları bu fiillere teşvik etmek, bu yolda talimat vermek, mevzuatın hükümlü ve tutuklulara tanıdığı sair her türlü görüşme ve temas olanaklarını engellemek.

f) Kumar ve benzeri oyunlar oynamak veya oynatmak.

(3) Resmî ve yetkili merciler ile avukatlar ve yasal temsilcilerle görüşmelerde bu madde hükmü uygulanmaz.";

9- "Hücreye koyma" kenar başlıklı 44 üncü maddesinde,

"(1) Hücreye koyma cezası, hükümlünün eylemlerinin nitelik ve ağırlığına göre bir günden yirmi güne kadar, açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, geceli ve gündüzlü bir hücrede tek

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

başına tutulması ve her türlü temastan yoksun bırakılmasıdır.

(2) Bir günden on güne kadar hücreye koyma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

a) Kurum tesislerine, araç ve gereçlerine zarar vermek.

b) Tünel kazmaya teşebbüs etmek.

c) Firara teşebbüs etmek.

d) Hükümlü ve tutukluları idareye karşı kışkırtmak veya isyana kalkışmak.

e) Hükümlü ve tutukluları daha az cezayı gerektiren şekilde kasten yaralamak.

f) Hükümlü ve tutuklular üzerinde baskı kurarak çıkar sağlamak, özel işleriyle başka işlerde kullanmak, bunlara kalkışmak veya bu amaçları gerçekleştirmek için oluşturulan gruplara katılmak veya bunlarla dayanışma içinde olmak.

g) Üçüncü fıkranın (g) bendinde belirtilenler dışında kalıp da Kanuna uygun olarak yasaklanmış bulunan her türlü eşya, araç, gereç veya malzemeyi ceza infaz kurumlarına sokmak, bulundurmak, kullanmak.

h) Sayım ve aramalar ile 43 üncü maddenin (e) bendinde belirtilen faaliyetlere şiddet kullanarak engel olmak veya buna kalkışmak.

ı) Kurum görevlileri ile dış güvenlik görevlilerine rüşvet teklif etmek veya vermeye kalkışmak.

j) Kurum görevlilerine hakaret veya tehditte bulunmak.

k) Kuruma, kurum görevlilerine veya hükümlü ve tutuklulara ait şeyleri çalmak veya bunlara kasten zarar vermek.

l) İzin süresini özürsüz olarak en fazla iki gün geçirmek.

m) Hükümlü ve tutukluların beslenmelerini engellemek, açlık grevine ve ölüm orucuna teşvik veya ikna etmek, bu yolda talimat vermek.

(3) Onbir günden yirmi güne kadar hücreye koyma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

a) İsyan çıkartmak.

b) Kuruma ağır zarar vermek.

c) Kasten yangın çıkarmak.

d) Adam öldürmek veya öldürmeye kalkışmak.

e) Hükümlü ve tutukluları kasten veya neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralamak ile görevlileri her türlü kasten yaralamak.

f) Cinsel saldırıda veya çocuklara karşı cinsel istismarda bulunmak, bu suçlara kalkışmak veya cinsel tacizde bulunmak.

g) Her türlü ateşli silâh, mermi, patlayıcı madde, kesici, delici, yaralayıcı, bereleyici alet, yakıcı, aşındırıcı, boğucu, bayıltıcı, kör edici gaz ve ecza, her türlü zehir ve uyuşturucu ilâç ve madde, cep telefonu, telsiz ve sair elektronik haberleşme aracını kuruma sokmak, bulundurmak, kullanmak.

h) Görevlileri veya hükümlü ve tutukluları rehin almak.

ı) Firar etmek veya tünel kazmak.

j) Hükümlü ve tutuklular üzerinde baskı kurarak çıkar sağlamak, özel işleriyle başka işlerde kullanmak, bunlara kalkışmak veya bu amaçları gerçekleştirmek için nüfuz kullanarak grup oluşturmak.

k) Suç örgütlerine ait her türlü yayın, bez afiş, pankart, resim, sembol, işaret ve benzeri eşyayı kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

l) Suç örgütlerinin eğitim ve propaganda faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak.

m) Kurum görevlileri ile dış güvenlik görevlilerine rüşvet vermek.

(4) Hücre, yaşamsal gereksinimleri karşılayacak biçimde düzenlenir.

(5) Hücreye konulan hükümlünün, resmî ve yetkili merciler ve avukat ile görüşmesine engel olunmaz.";

10- "Eğitim programları" kenar başlıklı 75 inci maddesinde,

"(1) Ceza infaz kurumlarında bulunduğu süre içinde hükümlüye, kişiliğini geliştirecek, eğitimi güçlendirecek, yeni beceriler elde etmesini, suç işleme eğilimini yok etmeyi sağlayacak ve salıverilme sonrasına hazırlayacak programlar uygulanır.

(2) Hükümlünün yaş, ceza süresi ve yeteneklerine öncelik verilerek ekonomik ve kültür durumuna uygun biçimde düzenlenen eğitim programları; temel eğitim, orta ve yüksek öğretim, meslek eğitimi, din eğitimi, beden eğitimi, kütüphane ve psiko-sosyal hizmet konularını kapsar.";

B- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü;

1- "Eğitim ve öğretimin tanımı ve amacı" kenar başlıklı 104 üncü maddesinde,

"(1) Kurumlarda eğitim ve öğretim; hükümlüye yeni ve olumlu davranışlar kazandırmayı hedefleyen ve bu amacı gerçekleştirmek üzere beden, zihin, ahlâk ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı bir biçimde gelişmiş bir yapıya, özgür ve bilimsel düşünceye, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan hakları ve onuruna saygılı, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek, bilgi, yetenek, beceri ve davranışlarını geliştirmek, birlikte çalışma ve iş görme alışkanlığı kazandırarak yaşama hazırlamak, kendilerinin geçim ve mutluluklarını sağlayacak faaliyetleri içeren hizmetlerin bütünüdür.";

2- "Eğitim programları" kenar başlıklı 105 inci maddesinde,

"(1) Hükümlüye, kurumda bulunduğu süre içinde, kişiliğini geliştirecek, eğitimi güçlendirecek, yeni beceriler elde etmesini, suç işleme eğilimini yok etmeyi sağlayacak ve salıverilme sonrasına hazırlayacak eğitim programları uygulanır.

(2) Eğitim programları; temel eğitim, orta ve yüksek öğretim, meslek eğitimi, din eğitimi, beden eğitimi, kütüphane ve psiko-sosyal hizmet konularını kapsar.

(3) Eğitim programları, hükümlünün, yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, ceza süresi, yetenekleri ve kültür durumuna uygun olarak hazırlanır.";

3- "Öğretimden yararlanma" kenar başlıklı 106 ncı maddesinde,

"(1) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin örgün ve yaygın, kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin yaygın öğretimden yararlanmaları sağlanır.

(2) Hükümlülere okuma-yazma öğretilmesi, örgün veya yaygın öğretim kurumları aracılığıyla, kuruma gelmeden önce eksik kalan eğitimlerinin tamamlattırılması ve öğrenimlerini devam ettirilmesi sağlanır.

(3) İlköğretim ara sınıflarından terk olanlardan, örgün eğitim çağını geçirmiş onbeş ve daha üst yaşlarda bulunan her hükümlünün yaygın eğitime devam etmesi teşvik edilir.";

4- "Özel kurslar" kenar başlıklı 107 nci maddesinde,

"(1) Kurum, olanaklar elverdiği ölçüde, eğitim ve öğretimle ilgili özel kurslar açabilir. Bu amaçla, Milli Eğitim Bakanlığı, diğer bakanlıklar ile kamu ve özel kuruluşlarla işbirliği yapar.";

5- "Ders araç ve gereçleri" kenar başlıklı 108 inci maddesinde,

"(1) Eğitim ve öğretimle ilgili araç ve gereçleri sağlayamayan hükümlülere, bu araç ve gereçler kurum tarafından sağlanır.";

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Hükümlerinin yer aldığı mâlumlarıdır.

II- Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından;

Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda düzenlenen eğitim faaliyetleri kapsamında, 28/12/2009 tarihinde işlenen Türkçe dersi sırasında, ölüm yıl dönümü olması münasebetiyle İstiklâl Marşı yazarı Mehmet Akif Ersoy hakkında bilgi sunumu yapıldığı; o dersin programı gereği kursiyerlerden İstiklâl Marşının ilk iki kıtasını şiir olarak okumalarının istenilmesine rağmen, PKK terör örgütü mensubu altı tutuklunun istemi geri çevirdikleri; yürütülen okuma yazma kursu başta olmak üzere, herhangi bir kursa katılan tutuklu ve hükümlülere İstiklâl Marşını okuma zorunluluğu getirilmesinin söz konusu olmadığı; ayrıca, İstiklâl Marşı okunmadığından bahisle kursun iptal edildiği iddialarının gerçekte bağdaşmadığı ve eğitim programının kursiyerlerin eğitimlerinin tamamlanmış olması nedeniyle sertifikalarının verilerek tamamlandığı;

Tekirdağ 1 ve 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan tutuklu ve hükümlülere haksız yere disiplin cezaları verildiği yönündeki iddialarla ilgili olarak başlatılan soruşturmanın tamamında kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlar verildiği; keza, disiplin kararlarına istinaden, disiplin kurulu mensupları hakkında da açılmış bir davanın bulunmadığı;

10/03/2010 tarihi itibarıyla; Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda, toplam 336 tutuklu ve hükümlünün barındırıldığı; 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen tanımlamaya uygun, 35 hükümlü, 177 de tutuklu olmak üzere 212 terör tutuklu ve hükümlüsünün barındırıldığı; Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ise toplam 488 tutuklu ve hükümlünün barındırıldığı; 3713 sayılı Kanunda belirtilen tanımlamaya uygun 32 hükümlü, 234 tutuklu olmak üzere toplam 266 terör tutuklu ve hükümlüsünün barındırıldığı;

Tutuklu ve hükümlülere açlık grevine gitmek, olumsuz davranışa yönelik gruplaşmaya neden olmak, slogan atmak veya marş söylemek, arama ve sayıma karşı gelmek, personele hakaret etmek, uygunsuz söz ve davranışta bulunmak, topluca kapılara vurmak, haberleşmek maksadıyla odalar arasındaki havalandırma duvarları içinde bulunan blon deliklerini açmak, kurum tesislerine zarar vermek, yasak eşya bulundurmamak, oda arkadaşı ile kavga etmek gibi eylemleri uyarınca çeşitli disiplin cezalarının verildiği; bu kapsamda, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 2008 yılından 2009 yılına devredenler, kuruma yeni getirilenler ve başka kurumlara nakledilenler ile tahliye edilenler dâhil olmak üzere, toplam 547 hükümlü ve tutukludan 169'u hakkında 501 disiplin cezası verildiği, 378'inin ise disiplin cezası almadığı; Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 2008 yılından 2009 yılına devredenler, kuruma yeni getirilenler ve başka kurumlara nakledilenler ile tahliye edilenler dâhil olmak üzere toplam 793 hükümlü ve tutukludan 294'ü hakkında 828 disiplin cezası verildiği, 499'unun ise disiplin cezası almadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan